

## Heddlu Dyfed-Powys – effeithiolrwydd

### Trosolwg – Pa mor dda mae'r heddlu yn cadw pobl yn ddiogel a lleihau troseddu?

#### Dyfarniad cyffredinol



Angen gwelliant

Ar y cyfan mae Dyfed-Powys wedi ei farnu i fod angen gwelliant o ran cadw pobl yn ddiogel a lleihau troseddu. Fe ystyrir bod yr heddlu yn dda o ran atal troseddu ac ymddygiad gwrthgymdeithasol. Fodd bynnag, o ran ymchwiliadau nid oes ymchwilyr gyda hyfforddiant addas ar gael ar bob adeg. Mae'r heddlu yn ceisio diogelu'r bregus ond nid yw'r risgiau mae galwyr argyfwng ac nad ydynt yn argyfwng yn wynebu wedi eu deall yn llawn gan y rhai sy'n ateb galwadau. Mae yna drefniadau da ar waith i daclo troseddau difrifol a chyfundrefnol. Dyma'r flwyddyn gyntaf i HMIC raddio heddluoedd ar eu heffeithiolrwydd cyffredinol, felly nid yw'n bosibl cymharu eu heffeithiolrwydd blwyddyn ar flwyddyn.

#### Crynodeb

Mae'r flaenoriaeth i atal troseddu, ymddygiad gwrthgymdeithasol ac i gadw pobl yn ddiogel wedi ei deall yn gyffredinol ar draws yr heddlu. Gall yr heddlu arddangos ei fod yn gweithio'n effeithiol gyda phartneriaid o ran cyflawni'r nodau hyn; mae gwaith ar y cyd gyda Barnardos i gefnogi plant sy'n rhedeg i ffwrdd yn enghraifft dda.

Mae yna ddiffygion i ymagwedd Heddlu Dyfed-Powys wrth ymchwilio i droseddau. Mae neilltuad troseddau unigol i ymchwilyr yn seiliedig ar y math o drosedd a gyhuddwyd heb dalu digon o sylw i natur fregus y dioddefwr. Mae hyn yn golygu ei bod yn bosibl nad yw dioddefwyr yn derbyn y gefnogaeth maent angen.

Yn ogystal, mae yna ddiffyg gwytnwch o ran argaeledd ditectifs profiadol. Golyga diffyg cwmpas tu allan i oriau nad yw dioddefwyr bregus yn derbyn cefnogaeth lawn a'r arbenigedd angenrheidiol.

Mae gan Heddlu Dyfed-Powys foeseg gref i ddiogelu'r bregus. Fodd bynnag, mae hyn wedi ei gysgodi gan yr anhawster mae atebwyr galwadau yn ei gael wrth nodi'r bregus ar y pwynt cyswllt cyntaf. Yn ogystal, mae'r gwasanaeth i rai dioddefwyr cam-drin domestig islaw'r safonau derbyniol.

Yn fwy positif, mae gan yr heddlu dair uned rheoli troseddwy'r integredig (IOM). Canfu HMIC fod y rhain wedi eu rheoli'n dda a bod eu staff yn frwdfrydig iawn a'u systemau a dulliau gweithio yn effeithiol o ran ffrwyno ymddygiad troseddol y troseddwy'r mwyaf toreithiog yn Nyfed-Powys.

Mae ymateb yr heddlu i drosedd difrifol a chyfundrefnol wedi ei nodweddu gan ddealltwriaeth dda o grwpiau troseddau cyfundrefnol yn gweithredu yn Nyfed-Powys. Mae'r grwpiau hyn wedi eu mapio a sgorio yn unol ag arfer gorau; pan mae ymyraethau gweithredol wedi eu cwblhau, mae grwpiau troseddau cyfundrefnol yn cael eu hail sgorio i adlewyrchu'r bygythiad maent yn dal i gyflwyno i gymunedau. Fodd bynnag, gallai'r heddlu weithio'n agosach gyda sefydliadau partner i ddatblygu ymateb ar y cyd i'r math yma o droseddu.

Fe asesir bod yr heddlu mewn cyflwr da o barodrydd i ymateb i fygythiadau cenedlaethol a grybwyllir yn *Y Gofyniad Plismona Strategol*.

## **Pa mor effeithiol yw'r heddlu o ran atal troseddau, ac ymddygiad gwrthgymdeithasol a chadw pobl yn ddiogel?**



Da

Mae Heddlu Dyfed-Powys yn dda ar atal troseddau, ymddygiad gwrthgymdeithasol a chadw pobl yn ddiogel. Trwy ddefnydd effeithiol o grwpiau tasgio a chydlyn, cyfarfodydd rheoli dyddiol ac offeryn rheoli galw TG, mae'r heddlu'n fedrus ar alinio adnoddau i'r blaenoriaethau hyn.

Gwelodd arolygwyr dystiolaeth o weithlu brwdfrydig a phrofiadol yn gweithio gyda phartneriaid i atal troseddu a hyrwyddo diogelwch cymunedol. Er enghraifft, golyga gwaith ar y cyd gyda'r tîm iechyd meddwl cymunedol fod gan y rhai sy'n dioddef o salwch iechyd meddwl fynediad uniongyrchol at lwybrau triniaeth; mae hyn yn osgoi eu cadw yng nghelloedd yr heddlu wrth aros am asesiad meddygol.

Gwelodd HMIC enghreifftiau o 'blismona seiliedig ar dystiolaeth', sicrwydd fod tactegau'r heddlu wedi eu gwerthuso fel rhai effeithiol. Er enghraifft, yn dilyn cynnydd mewn troseddau a digwyddiadau mewn ysbytai, mae patrolau heddlu nawr wedi eu hymestyn i gyfleusterau'r GIG. Dengys dadansoddiad o'u heffaith bod ganddynt effaith ataliol bositif.

Er bod rhai meysydd ble gallai'r heddlu wneud mwy, yn cynnwys sut mae'r heddlu'n rhannu arfer gorau ac yn hyrwyddo 'beth sy'n gweithio' ymysg y gweithlu, gall y cyhoedd fod yn hyderus fod yr heddlu'n gweithio'n dda i atal troseddu ac ymddygiad gwrthgymdeithasol.

## Pa mor effeithiol yw'r heddlu o ran ymchwilio i droseddau a rheoli troseddwr?



### Angen gwelliant

Mae ymagwedd Heddlu Dyfed-Powys i ymchwilio i droseddau angen gwelliant.

Heb os, mae'r gweithlu'n dangos ymroddiad i ddiodefwr, fodd bynnag, ym meysydd nodi pobl fregus a neilltuo troseddau ar gyfer ymchwiliad, mae angen gwelliant.

Nid yw'r gallu i nodi bregusrwydd ar y pwynt cyswllt cyntaf wedi ei sicrhau. Yn ogystal, nid oes polisi systematig i neilltuo troseddau yn seiliedig ar fregusrwydd y diodefwr. Gallai'r diffygion hyn olygu nad yw'r ymateb i ddiodefwr wedi ei flaenoriaethu'n ddigonol a bod y gwasanaeth iddynt yn brin o'r safon ofynnol.

Mae'r rhan fwyaf o droseddau wedi eu hymchwilio a goruchwyllo'n dda; fodd bynnag, mae rhai o'r troseddau mwyaf cymhleth a throseddau rhyw yn cael eu hymchwilio gan swyddogion heb yr hyfforddiant gofynnol. Fel arfer mae hyn yn digwydd pan fydd troseddau cymhleth yn cael eu hymchwilio gan swyddogion cymdogaeth neu ymateb oherwydd nad oes ditectifs ar gael. Mae pryder tebyg yn codi pan fydd diodefwr troseddau rhyw neu gam-drin domestig risg uchel wedi eu neilltuo i ymchwilyr nad oes ganddynt hyfforddiant arbenigol. Pan fydd hyn yn digwydd, fe neilltuir ditectif i'r achos ond nid oes ganddynt y sgiliau ac arbenigedd uwch sy'n benodol i'r mathau hyn o drosedd.

Canfu HMIC hefyd nad oes gan rai swyddogion rheng flaen hyder yn eu gallu i gasglu tystiolaeth ffforensig o safleoedd troseddau. Gallai hyn olygu bod cyfleoedd ffforensig yn cael eu colli ar draul erlyniadau.

### Meysydd i'w gwella

- Dylai'r heddlu sicrhau fod yr holl droseddau yn cael eu neilltuo i ymchwilyr gyda'r sgiliau, achrediad a phrofiad priodol i'w hymchwilio i safon uchel.
- Dylai'r heddlu gymryd camau i sicrhau fod yr holl dystiolaeth sydd ar gael yn cael ei gofnodi yn safleoedd troseddau.

## Pa mor effeithiol yw'r heddlu o ran diogelu rhag niwed y rhai sy'n fregus, a chefnogi dioddefwyr?



### Angen gwelliant

Mae gan Heddlu Dyfed-Powys foeseq gref i ddiogelu'r bregus, mae'n cael ei arwain gan ymagwedd ymarferol o frig y sefydliad a gyda chefnogaeth dda gan bartneriaid.

Fodd bynnag, mae meysydd i'w gwella wedi eu nodi mewn gweithdrefnau trin galwadau 999 neu 101 a diffyg arbenigedd proffesiynol o ran ymchwilio i rai achosion o gam-drin domestig. Am y rhesymau hyn, bernir bod angen gwella perfformiad yr heddlu.

Mae'r heddlu angen adolygu hyfforddiant diweddar ar gyfer rhai sy'n ateb galwadau i ddeall pam nad yw staff yn defnyddio gweithdrefnau newydd i nodi risg ar y pwynt cyswllt cyntaf gyda'r heddlu.

Mae'r heddlu yn buddsoddi mwy mewn ymchwilwyr arbenigol. Mae'n rhagweld y bydd ei dditectifs achrededig yn gallu darparu gwasanaeth i ddioddefwyr mwy bregus nag sy'n wir ar hyn o bryd.

Mewn cyd-destun ehangach, mae'r heddlu wedi gwneud gwelliannau cynaliadwy. Yn nodedig, mae asesiadau risg a gyflawnwyd gan swyddogion ymateb argyfwng nawr yn fwy cyson ac mae mwy o ffocws ar droseddwr yn yr heddlu wedi arwain at erlyn mwy o rai sy'n cyflawni trosedd.

Mae'r heddlu'n tanysgrifio i brotocolau 'Cymru Gyfan' ar gyfer safonau ymchwiliadau parthed plant ar goll a'r rhai sydd â rhagduddiad i gam-drin plant yn rhywiol. Mae Heddlu Dyfed-Powys yn gweithio mewn cynghrair gref gyda Barnardos a sefydliadau partner eraill i sicrhau y sefydlir mesurau diogelu effeithiol ar gyfer y mwyaf bregus.

## Meysydd i'w gwella

- Dylai'r heddlu wella ei asesiad ac ymateb cychwynnol i ddigwyddiadau yn ymwneud â phobl fregus trwy sicrhau bod staff sy'n delio â galwadau yn deall a gweithredu THRIVE, ac wedi eu goruchwyllo'n effeithiol. Dylai'r heddlu hefyd adolygu ei ymagwedd i beidio creu cofnod cyson o gyswllt pan fydd achosion wedi eu datrys ar y cyswllt cyntaf, yn benodol effaith bosibl hyn ar ddealltwriaeth yr heddlu o ac ymateb i ddioddefwyr mynych.
- Dylai'r heddlu wella ei ymchwiliad o achosion yn ymwneud â dioddefwyr bregus yn benodol parthed ymchwiliadau a gyflawnir gan staff nad ydynt yn arbenigol a chofnodi goruchwyliaeth.
- Dylai'r heddlu wella ei gydymffurfiad â dyletswyddau dan y cod ymarfer ar gyfer dioddefwyr troseddau yn benodol parthed datganiadau personol dioddefwyr a defnyddio mesurau arbennig.
- Dylai'r heddlu wella ei ymchwiliad o achosion cam-drin domestig trwy sicrhau bod swyddogion a staff gyda'r sgiliau a phrofiad proffesiynol priodol yn ymchwilio i achosion, yn benodol achosion cymhleth, ac y goruchwylir yr ymchwiliadau hyn yn effeithiol.

## Pa mor effeithiol yw'r heddlu o ran taclo troseddau difrifol a chyfundrefnol, gan gynnwys ei drefniadau ar gyfer cyflawni ei gyfrifoldebau plismona cenedlaethol?



Da

Dyma'r flwyddyn gyntaf i HMIC raddio heddluoedd ar eu heffeithiolrwydd o ran taclo troseddau difrifol a chyfundrefnol, gan gynnwys trefniadau heddlu ar gyfer cyflawni ei gyfrifoldebau plismona cenedlaethol, felly nid oes cymhariaeth blwyddyn ar flwyddyn yn bosibl. Fodd bynnag, ar hyn o bryd fe fernir fod Heddlu Dyfed-Powys yn dda ar daclo troseddau difrifol a chyfundrefnol.

Mae'r heddlu'n asesu'r bygythiad a gyflwynir gan grwpiau troseddau cyfundrefnol yn effeithiol; maent wedi eu mapio yn unol â'r safonau cenedlaethol ac mae'r heddlu yn cadw tîm troseddau difrifol a chyfundrefnol i'w trechu. Mae'r heddlu'n cydnabod ei fod angen gwneud mwy o waith i ddefnyddio'r wybodaeth a gedwir gan sefydliadau partner i ddwysau ei ddealltwriaeth o droseddau difrifol a chyfundrefnol.

Mae'r tîm troseddau difrifol a chyfundrefnol wedi ffocysu'n hanesyddol ar droseddau cysylltiedig â chyffuriau ac mae'n galonogol bod gweithrediadau nawr yn cael eu

hail-flaenoriaethu i gyflwyno sbectrwm ehangach o droseddu yn Nyfed-Powys. Mae'r heddlu'n ymgysylltu'n dda gyda chymunedau lleol am droseddau difrifol a chyfundrefnol; mae hyn yn ei helpu i ddeall y broblem o safbwynt y cyhoedd ac effeithiolrwydd gweithrediadau i daclo grwpiau troseddol cyfundrefnol.

Mae'r heddlu'n gweithio'n agos gyda newyddiadurwyr lleol ac yn defnyddio ystod o gyfryngau cymdeithasol i godi ymwybyddiaeth o'r math yma o droseddu; mae hefyd yn hyrwyddo erlyniadau llwyddiannus o droseddwyr amlwg.

Fe asesir bod yr heddlu mewn cyflwr da o barodrwydd i gyflawni ei gyfrifoldebau plismona cenedlaethol.

### **Meysydd i'w gwella**

- Dylai'r heddlu ychwanegu data perthnasol o asiantaethau partner i'w broffil lleol troseddau difrifol a chyfundrefnol, ac ymgysylltu'n rheolaidd gyda sefydliadau partner er mwyn cynyddu ei allu i amharu ar ac ymchwilio i droseddau difrifol a chyfundrefnol.